

**НАРАТИВИ ПРО ГЕРОЇЧНІ ТА ТРАГІЧНІ ПОДІЇ
ШИРОКОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ
У КНИЗІ «ФРОНТОВІ ОПОВІДАННЯ З ДОНБАСУ»
ЄВГЕНА ЛУНЯКА**

Людмила СОРОЧУК

orcid.org/0000-0003-0478-356X

кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник

НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка

email: LVS1166@ukr.net

Анотація. У статті акцентується увага на вагомості фіксації історичних подій і умов нинішньої російсько-української війни, опису героїчних та трагічних наративів фронтового життя українських воїнів у контексті мілітарної традиції. У книзі «Фронтові оповідання з Донбасу» подається бачення автора-військовослужбовця, історика, науковця Євгена Луняка щодо ключових моментів збройної боротьби українських захисників проти російських окупантів. В основу твору покладено реальні факти мужньої боротьби і протистояння ворогу з 2014 року.

Ключові слова: мілітарна література, фронтові оповідання, російсько-українська війна, героїзм українських воїнів, пам'ять про війну.

Постановка проблеми. Російська анексія Криму, військове захоплення частини території на Сході України у 2014 р., які згодом переросли у повномасштабне збройне вторгнення в Україну у лютому 2022 р., кардинально змінили життя українських громадян. Суттєві зміни, пов'язані з війною, відбулися майже в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства та розвитку нашої держави. Водночас з перших днів великої війни українці показали неймовірну стійкість до її викликів і загроз та, згуртувавшись, активно долучилися до волонтерської роботи і всілякої допомоги українським захисникам.

Питання, наскільки російська військова агресія примусово змінила буття українців, як постраждали культурні пам'ятки і чи можливо їх відновити, стають першочерговими для дослідників. Науковці різних сфер

посилено студіюють також суспільні зміни, зміцнення ідентичності та солідарності народу перед лицем ворога, які можна сміливо назвати феноменальними.

Тема боротьби українських захисників і захисниць за волю й державну незалежність, героїзм наших воїнів надихають на нові дослідження істориків, соціологів, політологів. Письменники й журналісти почали писати про людей війни і фіксувати факти, пов'язані з бойовими діями. На сторінках їхніх книг – прославляння героїзму і патріотизму українських воїнів у боротьбі з ворогом, трагічні моменти на бойових позиціях, діяльність волонтерів і військових медиків, благодійна допомога ЗСУ небадюжих людей, виживання українських громадян в екстремальних умовах, збереження спогадів та вшанування пам'яті про героїв.

© Сорочук Л.

Варто зазначити, що до видань на військову тематику додаються розповіді та есе військових, щоденники волонтерів, медиків, тобто комбатантська література. Це сучасний напрям української літератури, який зображує війну як реальність, показуючи безпосередній досвід учасників бойових дій. Останнім часом літературу військової тематики поповнюють спогади родичів чи побратимів загиблих героїв, сімейні хроніки. Це відповідно розширює арсенал мілітарної літератури сучасними творами різних жанрів. Безсумнівним є той факт, що мілітарна література періоду нинішньої російсько-української війни стає органічною частиною загального літературного процесу України. Тому дослідження фіксації історичних подій і перебігу збройної агресії рашистів, опис героїчних і трагічних наративів в українській літературі є актуальними й необхідними для вивчення буремного періоду російсько-української війни з достовірних джерел та збереження і передачі майбутнім поколінням історичної пам'яті, а це, у свою чергу, допомагає глибше переосмислювати життєві цінності, пізнавати історію і культуру України.

Про значення і особливості розвитку сучасної української літератури, індивідуально-авторські стилі й опис реальної дійсності багато пише Микола Жулинський. У своїй праці «Нація. Культура. Література» він говорить: «Що ж, важко і не зразу формується індивідуально-авторський стиль, який і відображає людську творчу індивідуальність письменника. Базується, формується і розвивається індивідуально-авторський стиль на відображенні в свідомості автора чи в системі образів реальної дійсності, на

реагуванні митця на цю реальність, яка виражається найчастіше в метафоричному «зазиранні» в глибини цієї реальності» [5, с. 554].

Аналіз досліджень та публікацій.

Після збройного нападу РФ на територію України літературний процес, як і всі інші явища у нашій країні, зазнає відчутного впливу війни. Глибокий аналіз як російсько-української війни, так і суті «гібридних воєн», їхньої специфіки і наслідків, а також перспектив України у геополітиці є предметом наукових досліджень В. Горбуліна, В. Бадрака, І. Рущенко [2; 3; 10].

У контексті нашого дослідження варто наголосити на напрацюваннях, присвячених вивченню російсько-української війни як цивілізаційної та ідеологічної. Якщо раніше в полі зору читачів була здебільшого ветеранська чи волонтерська проза, то після повномасштабного вторгнення росіян у 2022 р. тема військового конфлікту стала однією із головних для всієї української літератури.

На сьогодні українських видань мілітарної літератури маємо доволі багато, і серед них кожен може знайти щось для себе за жанрами. Зазвичай переважають щоденникові записи, документалістика, спогади чи розповіді військових письменників про фронтове життя (з власного досвіду), так звана ветеранська література. Варто зазначити, що героїчні й трагічні події збройного конфлікту на Сході України, починаючи з 2014 р., описуються у спогадах та записаних інтерв'ю військовослужбовців, опублікованих у книзі «Усна історія російсько-української війни (2014–2018 роки)» [14]. Це видання, в якому розкриваються обставини виникнення батальйонів «Донбас»,

«Айдар», полку «Азов» та інших бойових підрозділів. Цікавою і потужною є збірка «Журналісти на війні. Документальні дослідження, хронікальний літопис, аналітика». Автори цього видання – відомі журналісти, які добровільно стали військовими кореспондентами, вважаючи своїм обов'язком розповідати українському суспільству й усьому світу про нав'язану нам жакливу війну [6]. Через призму особистого досвіду розповідається про війну та силу побратимства у виданні «Позивний для Йова» О. Михеда [9]. Одна із знакових книг-мемуарів Р. Зінченка – «Іловайський щоденник», надрукований у 2017 р. Автор – доброволець батальйону «Донбас-1» – описує у хронологічному порядку військові події під містом Іловайськом і вихід наших військ із бойових позицій. Він ділиться своїми враженнями про перебіг трагічних подій «Іловайського котла», що сталися в серпні 2014.

Дослідниця воєнної літератури Г. Скоріна рекомендує цілу низку видань сучасної української мілітарної літератури. Наприклад, книжка О. Вдовиченка «72. Записки комбата», яка насичена динамічними описами військових подій; «Фронтовий щоденник. Окопні історії» Д. Степаненка, а також видання К. Машовця «Диалоги с “нулей”» та Р. Борта «Стандарти хотівших в НАТО». Про повномасштабне вторгнення написано в книгах «Котик, Півник, Шафка» О. Михеда, «77 днів лютого» (збірка репортажів від видання Reporters), «Лютий лютий 2022. Свідчення про перші дні вторгнення» Д. Бури і Є. Подобної, «Мандрівка до потойбіччя. Маріуполь» Є. Шишацького та ін. [11].

Український досвід написання щоденника про війну засвідчив С. Жадан і

привернув до нього увагу не лише українських читачів, а й іноземців. У німецькому видавництві Suhrkamp Verlag письменник опублікував книгу-щоденник «Himmel über Charkiw: Nachrichten vom Überleben im Krieg» («Небо над Харковом: Новини про переживання війни»). Щоденник складається з дописів письменника у соціальних мережах перших шести місяців повномасштабного вторгнення [4].

Мета дослідження – обґрунтування необхідності вивчення витоків і феномену героїзму українського воїнства, проявленого в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України; осмислення описаних героїчних подвигів захисників і захисниць та трагічних подій війни в контексті української мілітарної традиції.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що новітню історію досліджують багато вчених заради того, аби використувати отриманий досвід і знання як повчальний урок для майбутніх поколінь. Студіювання життєвого шляху людей, які здійснили героїчні подвиги у боротьбі з ворогом задля Батьківщини, творить приклад і мотивацію до відстоювання нашої незалежності у сучасних реаліях війни та виховання патріотизму. Не менш важливою є зацікавленість сучасних науковців у дослідженні й аналізі проблеми національного самоствердження українців, а також висвітленні героїзму як феномену, що проявляється у боротьбі з ворогом.

Порівняно з попередніми війнами, в епіцентрі нинішнього кровопролиття з особливою виразністю постала відчайдушна світоглядна боротьба за цінності, головним носієм і виразником яких є Людина, її життя як найбільший скарб

і вирішальний чинник здобуття перемоги. Саме Людина визначає стратегію і тактику війни, логістику воєнних операцій, мотивацію патріотичних настроїв армії, демонструє морально-політичний дух, хоробрість, єдність народу і держави [7, с. 15–25].

Варто наголосити, що тексти мілітарної літератури виконують мотиваційну функцію, особливо в умовах війни, і є чинником згуртування українців. «Сучасна російсько-українська війна спонукала до глибоких соціокультурних змін в Україні, які помітно впливають на умови, спосіб життя і характер мислення переважної більшості українських громадян, формуючи національну ідентичність й ціннісні орієнтири людини» [12, с. 131].

Воїни ЗСУ стоять на захисті української держави понад 11 років. Непоборність і військова звитяга наших захисників вразили світ, тому про українських воїнів, трагізм і героїзм на полі бою цієї жакливої війни мають знати люди не лише в Україні, а й поза її межами. Вочевидь рефлексією на виклики сьогодення, пов'язаною з війною, є те, що українські письменники активно описують життя людей у період воєнного стану, осмислюють та аналізують події на фронті й загалом охоплюють широкий спектр мілітарної тематики. Відзначимо, що до сучасної воєнної прози традиційно відносять твори, які висвітлюють війну крізь призму особистого досвіду, документалістики чи художнього вимислу, зосереджуючись на емоціях, психології та реаліях життя в умовах війни.

Ми говоритимемо про оповідання, написані на основі власного досвіду, вченого-історика, військовослужбовця ЗСУ, захисника Донецького аеропорту Євгена

Луняка і його літературний твір «Фронтіві оповідання з Донбасу», опублікований у 2025 р. Фіксація подій російсько-української війни, подання героїчних і трагічних наративів про життя українських воїнів широко розкриваються у зазначеній книзі. Євген Миколайович, маючи базову історичну освіту, як учений і військовий з досвідом дуже виважено і ґрунтовно описує реальні події на фронті. Варто наголосити, що в основі літературної збірки «Фронтіві оповідання з Донбасу» лежать реальні історії з життя Є. Луняка в реаліях бойових дій сучасної російсько-української війни, учасником якої є сам автор, а також розповіді чи сімейні хроніки, про які автор дізнався від своїх бойових побратимів. Луняк Євген Миколайович – український науковець, історик, доктор історичних наук (2013), професор, завідувач кафедри історії України Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, дослідник українсько-французьких історичних взаємозв'язків, автор понад 200 наукових і науково-популярних праць. Напередодні повномасштабного вторгнення РФ в Україну опублікував збірку літературних оповідань «Ляпаси» (2022). Є. Луняк – учасник АТО в 2014–2015 рр., виконував бойові завдання в районі Донецького аеропорту. Продовжив безпосередню участь в обороні України після повномасштабного збройного вторгнення Росії на територію нашої держави у складі танкових військ ЗСУ. Наразі він є командиром зенітно-ракетного взводу і служить в системі ППО. Перебуваючи на фронті, Євген Миколайович усвідомлював, що війна – це катастрофічний переломний момент, що кардинально змінює хід історії. Тож як історик і вчений фіксував важливі

події фронтового життя у польових щоденниках. В одному з інтерв'ю він говорив про те, що вів їх у 2014–2015 рр. і веде під час нинішнього етапу війни. Робить нотатки для того, щоб зафіксувати важливі події, щоб вони не загубилися і не забулися: «У цих щоденниках насправді багато інформації. Коли треба пригадати деталі – відкрив щоденник, подивився, коли, що відбулося, яка подія. А найголовніше – є бажання, щоб інформація збереглася і, можливо, вона виллється в книгу спогадів про цю війну, яка триває вже понад десять років. Я вже написав кілька книг, але саме книга про війну є найтяжчою. Тому що писати про тих людей, яких ти добре знав і яких уже немає поруч із тобою, це найважче» [1].

Оповідання написані про важливі й буденні життєві справи фронтових товаришів і насамперед – побратимську підтримку і взаємодопомогу, тому й відчував величезну відповідальність, пишучи свою книжку. Безперечно, українські воїни, які не з чужих слів знають фронтові реалії, є найкритичнішими читачами та рецензентами. «Я намагався так максимально точно передати яскраві моменти й повсякдення фронтового життя, щоб ніхто з моїх товаришів не міг дорікнути мені у неправдивості. Також я намагався, щоб книгу отримали її герої чи їхні родичі. Їхня позиція для мене вкрай важлива. Деякі оповідання написані від першої особи. Вони стосуються тих подій, у яких я особисто брав участь. Деякі – мають більш літературний характер. В їх основі лежать реальні фронтові історії, які я чув і знаю з достовірних джерел, але за браком деталей виклав у власному трактуванні. Це й визначило формат книжки – збірка оповідань», – згадував Є. Луняк, презентуючи свій

літературний твір у Навчально-науковому інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка 11.09.2025 р., де ми мали честь особисто поспілкуватися і привітати автора книжки «Фронтові оповідання з Донбасу».

Темою виявлення особливого національного героїзму та його рис, що базуються на реальних фактах боротьби українських воїнів з ворогом заради перемоги та встановлення миру на рідній землі, пронизаний увесь текст «Фронтових оповідань з Донбасу» Є. Луняка. Автор дуже влучно привертає увагу читача до переможних подій за участю українських воїнів, що є мотивацією у боротьбі з ворогом, а ще має значення підтримка моральна, духовна не лише близьких людей, але й малознайомих. Прикладом є оповідання «Молитва архангелу Михаїлу», яке входить до збірки: «Коли ми виїжджали з ферми, Анатолій (місцевий житель) підійшов до мене й сказав слова однієї молитви, яка має берегти мене. Було видно, що чоловіча щиро бажає мені добра. Я добре пам'ятаю її, і досить часто в тривожні фронтові моменти вона виринає в моїй свідомості: Архангеле Михаїле, стань за моїм плечем з вогняним мечем!» [8, с. 48].

Важливою темою пронизані тексти оповідань, в яких визначаються безцінність людського життя та боротьба за власне виживання в умовах війни. В оповіданнях «Другий день народження комбата Алекса», «Віджати погріб», «Магія дитячих малюнків» автор пише про те, що необхідно відчути й пережити бій з ворогом, щоб переконатися: коли знищується супротивник, долається страх, народжується віра в незламність добра. Воїни стають переможцями й господарями власного майбутнього, якому

ніхто не сміє загрожувати. Висвітлюється також питання мотивації українських воїнів, особливості їхнього військового досвіду та оцінка ними складної ситуації виживання в бойових умовах.

Є. Луняк детально передає відчуття втрати і надії на закінчення бойових дій, настання довгоочікуваного миру та повернення додому. Автор описує не лише свій емоційний стан, а й усі ті болючі моменти, які переживали разом з ним його побратими. Він створив розповіді, в яких розкривається біль втрати, коли гине побратим, роздуми про велич людської дружби й значення емоційної підтримки близької людини. В оповіданні «Військова мудрість Тітарчука», першому у збірці, автор подає дуже яскраві ключові моменти життя бойового побратима Володимира Тітарчука (просто Іванича), його становлення як кадрового офіцера і наставника військовослужбовців. Багато часу Є. Луняк був пліч-о-пліч із Тітарчуком, але, на жаль, Іванич загинув. У творі порушується питання усвідомлення того, що бойового товариша вже немає поряд, але в пам'яті живе його образ та мудрі настанови й поради. Разом з тим відбувається постійний пошук сенсу життя і приємних швидкоплинних моментів навіть в умовах страшно́ї війни. «Коли розмова торкалася військової тематики, він ставав дуже серйозним і виголошував сентенції, що глибоко закарбувалися в моїй душі. Слова Тітарчука – Війна – це лайно; Ворог має бути мертвим. Якщо його не уб'єш ти – він уб'є тебе; Військове завдання має бути виконане за будь-яку ціну; Ти маєш бути готовим до смерті своїх товаришів і до своєї власної смерті; Найвищою цінністю є людське життя; Найголовнішими людьми в житті є діти; Справжній

друг – це унікальна особистість в житті кожного», – згадує автор [8, с. 10–15].

З початку військової служби Є. Луняка в лавах ЗСУ минуло десять років, а окремі епізоди чи образи своїх друзів у пам'яті спливали постійно. Він вирішив зібрати усі щоденникові (записникові) спогади з окопів Донеччини, Сумщини, Чернігівщини, де доводилося служити, і видати книгу як підсумок подій, які відбулися у його фронтовому житті та бойових побратимів. Це оповіді про справжній героїзм наших воїнів, що донедавна були простими цивільними людьми, професіоналами своєї справи, гарними чоловіками й батьками у своїх родинях. Євген Миколайович зумів побачити, як гартується, кристалізується Людина на війні: страх і недосипання, мудрість і знання, чесність і совісність, почуття обов'язку і плече побратима... Маленькі оповідання, які показують жахи руйнувань, підступність ворога, стійкість наших воїнів, яких росіяни називають «кіборгами».

У автора залишається бажання надалі фіксувати й описувати інформацію про події великої війни, а після закінчення збройного конфлікту, у мирний час – поширювати зібрані факти в культурно-інформаційному просторі та впроваджувати в освітній процес, читаючи студентам лекції з історії сучасної України. Адже, нагадаємо, Євген Миколайович – доктор історичних наук, професор, педагог із багаторічним досвідом. Віримо, що бажання українського воїна обов'язково здійсниться.

Висновки. Нині, в умовах реалій війни українців з російським агресором, виявлення героїзму як категорії боротьби проти ворога набирає нових форм і активно фіксується письменниками в

текстах української мілітарної літератури. Отже, нагальною потребою сучасності є опис героїчних подвигів воїнів-захисників, возвеличення героїзму і стійкості захисників України та вкорінення традицій вшанування пам'яті загиблих героїв.

«Фронтові оповідання з Донбасу» Є. Луняка про життя українських захисників в умовах збройної агресії з боку РФ, як героїчні події, кумедні історії окремих побратимів, так і трагічні випадки, засвідчують складність і жахиття війни як соціально-політичного конфлікту й людських страждань.

Важливо відзначити, що за жанром «Фронтові оповідання з Донбасу» визначаються як нон-фікшн (non-fiction) – літературний твір, в основу якого покладені реальні факти, свідчення очевидців та особистий досвід автора, належить до комбатантської літератури. Г. Скориніна вважає, що мають бути книги, які написані тут і зараз, по гарячих слідах, і ті, що писатимуться більш виважено після нашої перемоги: «Ті книги, що пишуться зараз, – це фіксація реальності, це сильні емоції й переживання, які навряд, може, вдасться описати чи вписати в текст через 5–10 років. Це цінні моменти» [11]. Тож книга Є. Луняка є вагомою і унікальною не лише для розвитку мілітарної літератури. Його оповідання стають потужним засобом формування історичної пам'яті, коли наступні покоління зможуть вивчати й осмислювати період розвитку нашої країни в умовах збройної агресії, знати історію своєї держави та усвідомлювати українську ідентичність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Букет, Є. *Бої за Донецький аеропорт та реванш під Крутами у 2022-му: про*

що веде щоденники історик Євген Луняк. URL: <https://armyinform.com.ua/2024/03/28/boyi-za-donetskyj-aeroport-ta-revansh-pid-krutamy-u-2022-mu-pro-shho-vede-shhodennyk-istoryk-yevgen-lunyak/>

2. Горбулін, В. *Світова гібридна війна: український фронт*: монографія. Київ, 2017. 496 с.

3. Горбулін, В., Бадрак, В. *Над прірвою. 200 днів російської війни*. Київ, 2022. 360 с.

4. Жадан, С. *Himmel über Charkiw: Nachrichten vom Überleben im Krieg* (Небо над Харковом: Новини про переживання війни). *Щоденник*. URL: <https://gwaramedia.com/u-nimechchini-nadrukuvali-shhodennik-vijni-sergiya-zhadana/>

5. Жулинський, М. *Нація. Культура. Література: національно-культурні міфи та ідейно-естетичні пошуки української літератури*. Київ, 2010. 560 с.

6. *Журналісти на війні. Документальні дослідження, хронікальний літопис, аналітика* / передм. О. Наливайка; упоряд. М. Сорока. 2-ге вид. Харків, 2022. 446 с.

7. Калакура, Я. Українознавство у викликах війни Московії проти України. *Українознавство*. 2023. № 1 (86). С. 115–25.

8. Луняк, Є. *Фронтові оповідання з Донбасу*. Київ, 2025. 164 с.

9. Михед, О. *Позивний для Йова. Хроніки вторгнення*. Київ, 2023. 344 с.

10. Рущенко, І. *Війна цивілізацій: анатомія російсько-українського конфлікту*: монографія. Київ, 2020. 436 с.

11. Скориніна, Г. *Воєнна література – тепер це і є укрсучліт*. URL: <https://chytomo.com/voienna-literatura-teper-tse-i-ie-ukrsuchlit/>

12. Сорочук, Л. «Ой, у лузі червона калина»: від стрілецької пісні до символу непоборності української нації під час російської мілітарної агресії. *Українознавчий альманах*. 2025. Вип. 36. С. 128–133. URL: <https://ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/article/view/585>

13. *Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до*

науковця: монографія / Ю. Лапутіна, Г. Малияр, К. Левченко та ін. Київ, 2021. 500 с.

14. *Усна історія російсько-української війни (2014–2018 роки)* / за ред. В. В. Морозко. Київ, 2018. Вип. 4. 384 с.

REFERENCES

1. Buket, Ye. (2024). *Battles for Donetsk Airport and Revenge at Kruty in 2022: What Historian Yevhen Luniak Writes about in his Diaries*. [online] Available at: <https://armyinform.com.ua/2024/03/28/boyi-zadoneckyj-aeroport-ta-revansh-pid-krutamy-u-2022-mu-pro-shho-vede-shhodennyk-istoryk-yevgen-lunyak/> [in Ukr.]

2. Horbulin, V. (2017). *Global Hybrid War: The Ukrainian Front: A Monograph*. Kyiv, 496 p. [in Ukr.]

3. Horbulin, V., Badrak, V. (2022). *On the Abyss 200 Days of Russian War*. Kyiv, 360 p. [in Ukr.]

4. Zhadan, S. Himmel über Charkiw: Nachrichten vom Überleben im Krieg (Sky over Kharkiv: News about Surviving the War). *Diary*. [online] Available at: <https://gwaramedia.com/u-nimechchini-nadrukuvali-shhodennik-vijni-sergiya-zhadana/> [in Deu.]

5. Zhulynskyi, M. (2010). *Nation. Culture. Literature: National and Cultural Myths and Ideological and Aesthetic Searches in Ukrainian Literature*. Kyiv, 560 p. [in Ukr.]

6. Soroka, M., comp. (2022). *Journalists at War. Documentary Research, Chronicle,*

Analytics. 2nd ed. Kharkiv, 446 p. [in Ukr.]

7. Kalakura, Ya. (2023). Ukrainian Studies in the Challenges of Muscovy's War Against Ukraine. *Ukrainoznavstvo* (Ukrainian Studies), No. 1 (86), pp. 115–25. [in Ukr.]

8. Luniak, Ye. (2025). *Frontline Stories from Donbas*. Kyiv, 164 p. [in Ukr.]

9. Mykhed, O. (2023). *Call Sign for Job. Chronicles of the Invasion*. Kyiv, 344 p. [in Ukr.]

10. Rushchenko, I. (2020). *War of Civilisations: Anatomy of the Russian-Ukrainian Conflict: A Monograph*. Kyiv, 436 p. [in Ukr.]

11. Skorynina, H. *Military Literature – Now it is Ukrainian Literature*. [online] Available at: <https://chytomo.com/voienno-literatura-teper-tse-i-ie-ukrsuchlit/> [in Ukr.]

12. Sorochnik, L. (2025). “Oh, Red Viburnum in the Meadow”: from a Rifleman's Song to a Symbol of the Invincibility of the Ukrainian Nation during Russian Military Aggression. *Ukrainoznavchyi almanakh* (Ukrainian Studies Almanac), Issue 36, pp. 128–133. [online] Available at: <https://ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/article/view/585> [in Ukr.]

13. Laputina, Yu., Maliar, H., Levchenko, K., et al. (2021). *Strategic Communications in the Context of Hybrid Warfare: from the Perspective of a Volunteer to a Scholar: A Monograph*. Kyiv, 500 p. [in Ukr.]

14. Morozko, V., ed. (2018). *Oral History of the Russian-Ukrainian War (2014–2018)*. Kyiv, Issue 4. 384 p. [in Ukr.]

Summary

NARRATIVES OF HEROIC AND TRAGIC EVENTS OF RUSSIA'S FULL-SCALE INVASION OF UKRAINE IN THE BOOK “FRONTLINE STORIES FROM DONBAS” BY YEVHEN LUNIAK

Liudmyla SOROCHUK

orcid.org/0000-0003-0660-1707

Candidate of Philological Sciences, senior research fellow,

RIUS of Taras Shevchenko National University of Kyiv

email: LVS1166@ukr.net

Relevance of the research. The contemporary challenges and threats of the globalized

world – particularly Russia's armed aggression against Ukraine since 2014, which escalated into a full-scale invasion in February 2022 have united the Ukrainian nation in military resistance against the Russian occupiers and created an urgent need to document the historical events of the ongoing war. Historians, writers, cultural figures, journalists, and military medics who joined the defense of their homeland began actively recording stories, testimonies, and interviews with people who experienced occupation, residents of frontline areas, and, of course, eyewitnesses of combat – servicemen of the Armed Forces of Ukraine. At the same time, among Ukrainian soldiers directly engaged in hostilities, the need emerged to record the course of the current war, capture frontline experiences, and document the personal stories of comrades-in-arms – and it has a great importance for preserving historical memory. An example of this is “Frontline Stories from Donbas” by Yevhen Luniak, in which the author presents the most vivid moments of his military service and the experiences of his fellow soldiers, highlighting their combat skills, heroism, and resilience.

The relevance of this topic is further emphasized by the value of literary works on the Russian-Ukrainian war. Documentary books, diaries, essays, memoirs, and collections of stories by soldiers, writers, and journalists provide essential knowledge and information about the history of the war and the struggle of the Ukrainian nation for freedom and independence.

The **purpose** of the study is to substantiate the importance of examining the manifestations of heroism demonstrated by Ukrainian warriors in their fight for Ukraine's independence, sovereignty, and territorial integrity, as well as to comprehend the heroic acts and tragic events described in the book within the context of Ukrainian military tradition.

Conclusions. The literary collection “Frontline Stories from Donbas” by Yevhen Luniak is based on true stories about the modern Russian-Ukrainian war that the author heard firsthand or learned from reliable sources. The author effectively draws the reader's attention to the victorious episodes of Ukrainian soldiers, which serve as motivation to continue the resistance against the enemy. The stories about frontline life during Russia's armed aggression ranging from heroic events and humorous anecdotes to tragic incidents reveal the hardships and horrors of war as a socio-political conflict and the most extreme form of confrontation between people.

It is important to note that “Frontline Stories from Donbas” belongs to the non-fiction – genre as it is grounded in real facts, eyewitness testimony, and the author's personal experience. Therefore, Luniak's book is significant and unique not only for the development of Ukrainian military literature but also as a powerful instrument of historical memory. It ensures that future generations will be able to study and comprehend the period of Ukraine's development under conditions of armed aggression, learn the history of their country, and strengthen their understanding of Ukrainian identity.

Key words: military literature, front-line stories, Russian-Ukrainian war, heroism of Ukrainian soldiers, memory of the war.